

מקור ארוך בגולדנים

מאת: ד"ר דני בראון, פורסם ב- *Just finches and Softbills*
תרגום ברשות: תומר ג. © tomar@ifinch.org, מאמרים נוספים באתר www.ifinch.org

הקראטין, או בגלל נזק הנגרם לכבד המוביל לבעיה. גוזלים השורדים את ההתקפה הראשונית של המחלה הופכות להיות נשאות, והן אלו המפגינות מקורים מוארכים ובעיות ניצוי. אם אתם רואים סימפטומים נוספים אלה אזי כדאי לבדוק כיוון זה. לשם כך יש להקריב ציפור לשם בדיקת רקמות (הערה: יכול להיות, למרות שלא בדקתי, שבדיקות ה-PCR לתוכים תזהה גם את המחלה בפינקים – ת.ג.).

בדרך כלל אני מעביר את הגופה כולה למעבדה. הם יבדקו דגימות מן הכבד, הטחול והמעיים לסימנים של הווירוס. במקרה של אבחון חיובי, ההמלצה הבסיסית היא לעצור את הריבוי לפחות למשך עונת ריבוי אחת (ועדיף שתיים). וזאת מכיוון שציפורים בוגרות מפתחות חיסוניות טובה למחלה זו והווירוס מסוגל להתקיים רק כל עוד יש ציפורים צעירות באוכלוסייה (כנשאים). הימנעות מציפורים צעירות במשך שנה עד שנתיים מאפשרת חסינות להתפתח בכל הלהקה (כל עוד לא מביאים ציפורים נשאות חדשות).

מקור מאורך מופיע בציפורים מכל הגילים מסיבות שונות ומגוונות. כמה מהן כוללות:

1. **סיבות תזונתיות** – מחסור בוויטמינים (ובמספר מיקרים עודף) עלול לגרום לפיתוח קראטין (החומר ממנו עשוי החלק הקשה של המקור וציפורניים) אנורמאלי. הבעיה הנפוצה ביותר היא מחסור בוויטמין A אשר חסר במזון מבוסס זרעים יבשים.

2. **נזק פיזי** – כל דבר הפוגע ברקמות המקור יגרום לגוף לגרום ולנסות לשקם את הרקמות. אם הנזק לרקמות המקור נרחב, ניסיונות הגוף לשקם עלולות להסתיים בגדילה אנורמאלית. מיקום הגידול תלוי במקום הנזק. אם הנזק קרה בבסיס המקור (היכן שהוא מתחבר לגולגולת), אזי האזור בו המקור נוצר לראשונה עשוי להינזק, והתוצאה תהיה תצורה רעה של כל המקור מהבסיס ועד השפיץ. אם הנזק נגרם בהמשך המקור, הנזק מוגבל לאזור לפני הנזק. הפציעות הגורמות לסוג נזק זה כוללות טבעות (אשר הציפור ניסתה להוריד) ופציעות מפגיעה בתיל ממנו עשוי הכלוב.

3. **נזק מטפילים** – קרדיות (scaly face mites) Cnemidocoptes הקודחות לתוך רקמת המקור יעוררו תגובת תיקון אגרסיבית של רקמת המקור העלולה לגרום לצמיחה אנורמאלית.

4. **מחלות מטבוליות (של חילוף חומרים)** – ציפורים עם מחלת כבד אינן מסוגלות להפיק קראטין נורמאלי. התוצאה היא מקורים שלעיתים קרובות פריכים וארוכים באופן מופרז.

5. **מחלות ויראלית** – וירוס הפוליומה הוא סיבה נפוצה מאוד למקורים מאורכים, במיוחד בגולדנים. לעתים קרובות וירוס הפוליומה אנדמי בלהקות גולדנים. המקורים המוארכים הם חלק ממכלול מורכב של בעיות הכולל גוזלים מתים בקינים (לעיתים קרובות בגיל 4-10 ימים), תמותה גבוהה של פירחונים וניצוי עלוב. אני לא יודע אם המקור מאורך בגלל השפעה מיוחדת של הווירוס על ייצור